

Asia: VN/9996/2019

FOSSIILITTOMAN LIIKENTEN TIEKARTTA - LUONNOS VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖKSEKSI KOTIMAAN LIIKENTEN KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISESTÄ

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Porin kaupungilta lausuntoa 'Fossiilittoman liikenteen tiekartta - Valtioneuvoston periaatepäätös kotimaan liikenteen kasvihuonepäästöjen vähentämisestä' -selvityksestä. Kaupungin konsernipalvelut on pyytänyt osalausunnot tekniseltä toimialalta sekä elinvoima-, ympäristö- ja lupapalvelut -toimialalta.

Yleisellä tasolla tekninen toimiala toteaa, että on hyvä, että fossiilittoman liikenteen tiekartassa esitetään useita kannustimia liikennepäästöjen vähentämiseksi. Päästöjen vähentämistavoite edellyttää toimia laajalla rintamalla, ja kestävän lopputuloksen aikaan saamiseksi on tärkeää, että muutos tehdään houkuttelevaksi. On myös hyvä, että toimenpidevalikoima on jaettu kolmeen vaiheeseen, jolloin tilanteeseen pystytään reagoimaan tarpeen mukaan.

On tärkeää, että tiekartassa esitetään lisätukitoimia fossiilittomien polttoaineiden jakeluverkon sekä sähköautojen latausverkon kasvattamiseksi. Tekninen toimiala pitää positiivisena myös sitä, että tiekartassa on huomioitu jakeluverkon kattavuuden turvaaminen esittämällä suurempaa painoarvoa niille alueille, joilla jakelupistettä ei vielä ole. Päästöjen vähentämistavoitteen kannalta on myös olennaista, että fossiilittomia polttoaineita käyttövoimanaan hyödyntävien ajoneuvojen määrä lisääntyy merkittävästi nykyisestä. Onkin tärkeää, että niiden hankintaa tuetaan nykyistä voimakkaammin.

Lisäksi yrityksille tulisi tarjota rahallista tukea kuljetusten siirtämiseksi kumipyöriltä rautatielle.

Tutkimusten mukaan sähköautojen lataus tapahtuu pääasiassa kotona. Onkin tärkeää, että taloyhtiöitä kannustetaan edelleen ja entistä enemmän latauspisteiden toteuttamiseksi. Tukea tulisi kohdentaa tämän lisäksi myös esimerkiksi julkisten tahojen kiinteistöjen latausinfraan.

Romutuspalkkiokampanjat ovat olleet hyviä esimerkkejä siitä, miten melko pienelläkin ”porkkanalla” saadaan aikaan päästöttömyyden edistämistä. Vastaavia kampanjoita tulee toteuttaa myös jatkossa, kuten tiekartassa onkin esitetty.

Nykyistä voimakkaampia tukitoimia tulisi kohdentaa kestävien liikkumismuotojen (kävely, pyöräily, joukkoliikenne) edistämiseen. Tukirahoitusta tulee kohdentaa kävely- ja pyörätieverkon rakentamisen lisäksi myös olemassa olevien väylien kunnostamiseen.

On hyvä, että tiekartassa on huomioitu suurten linjausten lisäksi myös pienemmät keinot, joilla voidaan saada kustannuksiin nähden merkittäviä parannuksia aikaan. Liikkumisen ohjauksen valtionavulla voidaan varata resursseja esimerkiksi kestävien liikkumismuotojen markkinointiin ja niistä tiedottamiseen sekä mm. kouluissa tehtävään valistustyöhön.

Etätyön edistäminen olisi hyvä ottaa toimenpidevalikoimaan jo ensimmäisessä vaiheessa. Koronaepidemian johdosta sille on jo hyvät edellytykset luotuna, eikä kynnys etätöiden hyödyntämiselle ole enää tässä vaiheessa niin suuri. Etätyöhön tulisi kannustaa esimerkiksi tukemalla työntekijää ergonomisten työpöytien ja -tuolien hankkimisessa.

Tekninen toimiala pitää lisäksi olennaisena, että tiekartan toteutumista seurataan sovitulla mittareilla, ja tilanteeseen reagoidaan nopeasti, elleivät kriteerit täyty.

Tiekartta on asiallisesti valmisteltu ja siinä esitetyt toimenpiteet ja niiden vaikutukset oikeanlaisia. Vaihtoehtoisia polkuja on useita, mutta tavoitteeseen pääseminen edellyttää ainakin jossain määrin niiden kaikkien samanaikaista toteuttamista.

Autokannan muuttaminen biopolttoaineilla tai sähköllä kulkevaksi vaatii tiekartassa esitettyjä toimia. Liikenteen näkökulmasta Suomi on pitkien etäisyyksien maa pääkaupunkiseutua lukuun ottamatta. Muualla Suomessa joukkoliikenne ei ole tällä hetkellä kaikkia palveleva ratkaisu ja henkilöautoliikenne on käytännössä monissa paikoissa välttämättömyys liikkumisen mahdollistamiseksi. Kannustimien, rajoitusten ja maksujen tulee olla tasapuolisia koko maata ajatellen. Välttämättömän liikkumisen kustannukset eivät saa nousta kohtuuttomasti.

Raskaanliikenteen ratkaisut ovat erittäin tärkeitä ja niitä tulee pohtia huolella, jotta varmistetaan tavaran ja ihmisten liikkuminen kohtuukustannuksin myös jatkossa.

Kotimaisen biopolttoaineen, biodieselin ja biokaasun tuotannon kasvattamiseen ja niitä polttoaineena käyttävän autokannan lisäämiseen (myös kaasukonversiot) tulee panostaa jatkossakin. Liikennepäästöjen vähentämisen toimenpide, uusituvan dieselin käyttö, tulisi verotuksellisesti saattaa hinnaltaan kilpailukykyiseksi. Kun käyttö on asiakkaille kannattavaa, se myös ohjaa kuluttajaa ostamaan biopolttoaineita.

Sähköautoilun edistämisen tukitoimia tulee jatkaa. Joukkoliikenteen ja kevyenliikenteen ratkaisut ja kannusteet, erityisesti maakunnissa tulee nostaa toimenpiteissä esitettyä korkeammalle.

Yhteiskäyttöautojen ja -autoiluun kannustaminen ja siihen liittyvät digitaaliset ratkaisut ovat tärkeitä ja synnyttävät parhaimmillaan suomalaisia vientituotteita.

Pajunen Merita

Porin kaupunki - Kaupunginhallitus 15.2.2021 § 109